केंद्र पुरस्कृत प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत अभियानाकरिता सन २०२५-२६ मधील मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतूदी मधून आदिवासी उपयोजनेकरिता केंद्र हिस्सा २२१०H४८१, **बाब ३१ अंतर्गत रु.**६४.०० **लक्ष व बाब ३५ अंतर्गत रु.**५७६.०० **लक्ष असे एकूण रु.**६४०.०० **लक्ष व राज्य हिस्सा** २२१०H४९२, **बाब ३१ अंतर्गत रु.**४२.६७ **लक्ष व बाब ३५ अंतर्गत रु.**३८४.०० **लक्ष असे एकूण रु.**४२६.६७ **लक्ष अनुदान वितरीत करण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांकः बियुडी -१३२५/प्र.क्र.३०६/एनएचएम सं.क्र.११७२२४२

१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रूग्णालय संकूल इमारत
नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००१.
दिनांक : २६ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा :-

१) केंद्र शासनाचे पत्र क्र.D.O.No.७/४८/२०२०-NHM-I दि.१/११/२०२१
२) केंद्र शासनाचे मंजूरी आदेश क्र. G.२७०१८/०३/२०२५-२६/NHM-F(FTS: ८३२९३०२), दि.०७.११.२०२५
३) शासन निर्णय, प्रशामा-१२२२/प्र.क्र.१६/२२/आरोग्य-७, दि.३०/०९/२०२२
४) वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५
५) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण - २०२४/प्र. क्र.५४/कोषा प्रशा-४ दि.२३.०४.२०२५
६) वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. पूरक-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक १४/०७/२०२५
७) संचालक (वित्त व लेखा) यांच्या प्रस्ताव क्र.राआसोम/एफएमजी/कें.रा.हि.१०११५९-६५/२०२५-२६, दिनांक १३/११/२०२५

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने दिनांक ०१.११.२०२१ च्या अर्धशासकीय पत्रान्वये "प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत सुविधा अभियान (PM Ayushman Bharat Health Infrastructure Mission)" ही केंद्र पुरस्कृत योजना राबविण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. प्राथमिक आरोग्य सेवेचे महत्व, आरोग्य शिक्षण आणि प्रतिबंध यासह सर्वसमावेशक प्राथमिक आरोग्य सेवा देण्यासाठी सार्वजनिक आरोग्य संस्थांना बळकट करणे, सार्वजनिक आरोग्य प्रशासन संस्था बळकट करणे, तसेच रुग्णांची काळजी सेवांसह सर्वसमावेशक निदान आणि उपचाराच्या क्षमतेसह सद्याच्या आणि भविष्यातील साथीच्या रोग/महामारीमुळे उद्भवलेल्या आवाहनांना तोंड देण्यासाठी उपरोक्त कार्यक्रम राबविण्याची आवश्यकता आहे.

त्यासाठी ग्रामीण व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी आरोग्य सेवा प्रदान सुनिश्चित करण्यासाठी केंद्र शासनाने सन २०२१-२२ ते सन २०२५-२६ या कालावधीकरीता या अभियानास मंजुरी दिली आहे. प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत सुविधा अभियानअंतर्गत आदिवासी उपयोजनेकरिता सन २०२५-२६ मधील मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतूदी मधून केंद्र हिस्सा २२१०H४८१, बाब ३१ अंतर्गत रु.६४.०० लक्ष व बाब ३५ अंतर्गत रु.५७६.०० लक्ष असे एकूण रु.६४०.०० लक्ष व राज्य हिस्सा २२१०H४९२, बाब ३१ अंतर्गत रु.४२.६७ लक्ष व बाब ३५ अंतर्गत रु.३८४.०० लक्ष असे एकूण रु.४२६.६७ लक्ष अनुदान राज्य आरोग्य सोसायटीस वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत सुविधा अभियानतंर्गत आदिवासी उपयोजनेकरिता सन २०२५-२६ मधील मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतूदी मधून केंद्र हिस्सा २२१०H४८१, बाब ३१ अंतर्गत रु.६४.०० लक्ष व बाब ३५ अंतर्गत रु.५७६.०० लक्ष असे एकूण रु.६४०.०० लक्ष व राज्य हिस्सा २२१०H४९२, बाब ३१ अंतर्गत रु.४२.६७ लक्ष व बाब ३५ अंतर्गत रु.३८४.०० लक्ष असे एकूण रु.४२६.६७ लक्ष अनुदान राज्य आरोग्य सोसायटीस वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर निधी वितरणाचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे:-

(रु.लाखात)

अ. क्र	तपशिल	केंद्र हिस्सा / राज्य हिस्सा		
		लेखाशिर्ष	सन २०२५-२६ अर्थसंकल्पिय तरतुद (मुळ) +पावसाळी पुरवणी मागणीद्वारे अर्थसंकल्पित तरतूद	वितरीत करावयाची रक्कम (केंद्र ६०%व राज्य ४०%)
१	मा.क्र टी-५, २२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य ७९६ जनजाति क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१) (४२) प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत अभियान (कार्यक्रम) (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	२२१०H४८१-३१	२२४.३७	६४.००
२	३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान	२२१०H४८१-३५	२०१९.३६	५७६.००
	केंद्र हिश्श्याची एकुण रक्कम		२२४३.७३	६४०.००
३	मा.क्र टी-५, २२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक	२२१०H४९२-३१	१४९.५८	४२.६७

	आरोग्य ७९६ जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१)(४३) प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत अभियान (कार्यक्रम) (राज्य हिस्सा ४० टक्के) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)			
४	३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान	२२१०H४९२-३५	१३४६.२३	३८४.००
राज्य हिश्श्याची एकुण रक्कम			१४९५.८१	४२६.६७

०२. सदरचा खर्च वर तक्यात नमूद केल्याप्रमाणे संबंधित लेखाशिर्षाखालील सन २०२५-२६ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा व त्या लेखाशिर्षाखाली खर्ची दाखविण्यात यावा.

०३. उपरोक्त अनुदानासाठी प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी याबाबतचे देयक कोषागारात सादर करुन विहित केलेल्या बाबींवर खर्च करण्यासाठी सदर रक्कम आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, राज्य आरोग्य सोसायटीच्या यांच्याकडे सूपुर्द करावी. यासाठी सहसंचालक (अ. व प्र.), आरोग्य सेवा, मुंबई यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

०४. वित्त विभागाच्या दिनांक ०७.०४.२०२५ व दि.१४.०७.२०२५ च्या शासन परिपत्रका सोबत जोडलेल्या परिशिष्टातील अनु.क्र.९ मधील मुद्दा क्र.१ ते १० मधील अटी व शर्तीची पूर्तता केली असल्याचे कार्यक्रम प्रमुख / संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी शासनास कळविले असून त्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. त्यामुळे सदरहू प्रकरणी वित्त विभागाच्या दिनांक ०७.०४.२०२५ व दि. १४.०७.२०२५ च्या शासन परिपत्रकाच्या परिशिष्ठातील मुद्दा क्र. १ ते १० मधील अटींची पूर्तता झाली असल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक मुंविनि/-२०२२/प्र.क्र.-२७/२०२२/विनियम, दिनांक १२.०१.२०२३ मधील नमूद अटी व शर्तीच्या अधिन राहून निधी वितरीत करण्यात येत आहे.

५. यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने राज्य आरोग्य सोसायटीच्या लेखापरिक्षणामध्ये कोणतेही गंभीर आक्षेप घेतलेले नाहीत.

६. सदर प्रस्तावावरील वितरीत करण्यात येणारा निधी पुरवठादाराच्या खात्यात थेट जमा होणार आहे.

७. सदर कार्यक्रमांच्या संबंधित लेखाशिर्षाखाली एक वर्ष जूने संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही. शासनाच्या धोरणानुसार सदर प्रस्तावावरील निधी राज्य आरोग्य सोसायटीच्या स्वतंत्र बॅक खात्यात जमा करुन खर्च करण्यात येत असल्याचे त्याचप्रमाणे वित्त विभागाच्या दिनांक ०७.०४.२०२५ च्या शासन परिपत्रकातील संबंधित असलेल्या सर्व तरतुदीचे /अटी व शर्तींचे पालन करुन त्यासंदर्भात आवश्यक ते प्रमाणपत्र सादर करणे अथवा आवश्यक त्या बाबी स्वतंत्रपणे प्रमाणित करणे राज्य आरोग्य सोसायटीस अथवा सदरहू निधी ज्या यंत्रणेमार्फत खर्च करण्यात येणार त्या कार्यक्रम प्रमुखास बंधनकारक राहील.

८. सदर कार्यक्रमाचा निधी SNA SPARSH प्रणालीद्वारे RBI च्या E-KUBER मार्फत वितरीत करावयाचा असल्याने सदरचे अनुदान बिनशर्त आहे.

९. प्रस्तुत शासन निर्णय वित्त विभाग परिपत्रक दिनांक ०७.०४.२०२५ व दि. १४.०७.२०२५ मधील तरतूदींच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक क्र.२०२५११२६१०१८३३१६१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

ANIL VITHALRAO SAWARE

Digitally signed by ANIL VITHALRAO SAWARE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=Public Health Department, 2.5.4.20=073348B7A8767F0F7865422DF1E65CE2F3BCDF6786E4712E2C088A9AC4FFEE3F, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=1C7875BFBCCDB94828A5028954F06ED28EC75FD43053DB3AE8254FA5A5D14A57, cn=ANIL VITHALRAO SAWARE
Date: 2025.11.26 18:39:26 +05'30'

(अनिल वि. सावरे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२. महालेखापाल, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
३. आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
४. संचालक-१, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
५. संचालक-२, आरोग्य सेवा, पुणे
६. संचालक, (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
७. अति. संचालक, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे

८. सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, पुणे
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१०.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
११.वित्त विभाग (अर्थसंकल्प/व्यय-१३), मंत्रालय, मुंबई.
१२.कार्यासन (अर्थसंकल्प व लेखा), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मुंबई
१३.निवडनस्ती (एनएचएम) .